

AKTIVITETSEXEMPEL – LOBBYING

Lobbying är ett av Sveriges Elevkårers fyra verksamhetsområden tillsammans med event, service och bildning. Genom att bedriva verksamhet inom alla fyra verksamhetsområden kan din elevkår nå fler intressen som era medlemmar har och få en större utbetalning av ekonomiskt stöd enligt bidragstrappan.

Lobbying är aktiviteter som ni gör för att påverka makthavare, så som politiker eller rektorer. Exempel på insatser som är lobbying är namninsamlingar, demonstrationer och debattartiklar. För att hjälpa er på traven har vi samlat på oss några tips från elevkårer landet över som lyckats bra med sitt lobbyingarbete.

Får ni inte nog av lobbying? Missa inte vår specialiserade utbildning "Lobbying och opinionsbildning" där din elevkår får verktyg att utveckla ert arbete ytterligare. Kontakta din verksamhetsutvecklare eller info@sverigeselevkorer.se för att boka utbildningen.

Elevkåren De ProCivitas – ProCivitas Lund

Bakgrund:

Elevkåren de ProCivitas i Lund grundade konceptet "Podcast De ProCivitas", en podcast med fokus på mental hälsa och välmående. Utskottsansvarige i elevkåren ville göra något för att uppmärksamma psykisk ohälsa bland unga. Med hjälp av deras skolsköterska grundade de podcasten tillsammans och släppte första avsnittet ihop och har sedan dess släppt två säsonger med ett poddavsnitt i månaden. Till podden kan medlemmar anonymt skicka in förslag på samtalsteman till avsnitten. Exempel på ämnen som berörts i podden är "hur man överlever ett break up" och "sociala medier och prestationstryck". Ge dig in där poddar finns och sök "Podcast De ProCivitas – For a better day" för att lyssna på ett avsnitt!

Podcasten blev en succé och uppskattas av både elevkårens medlemmar och skolans elevhälsoteam. Sveriges Elevkårer fick nys om initiativet och bjöd in elevkåren till ett möte med Ångestpodden och Tim Bergling Foundation för att pitcha sitt koncept. Tillsammans har de sedan tagit fram ett koncept som kallas för "Podcast - For a better day" som möjliggör för alla skolor runtom i Sverige att starta sin egen podd. Konceptet lanserades på Tim Bergling Foundations konsert där elevkåren fick gästa Ångestpoddens livepodd i globen. Vill din elevkår också starta en podcast om psykisk hälsa tillsammans med skolans elevhälsa? Hör av dig till info@sverigeselevkarer.se så kopplar vi samman er med Ångestpodden och Tim Bergling Foundation.



Podcast

Podcast om psykisk hälsa steg för steg:

1. Kontakta någon som arbetar i elevhälsan på din skola och fråga om de är intresserade av att starta en podd tillsammans
2. Kontakta info@sverigeselevkarer.se för att kopplas samman med konceptet "Podcast - For a better day". Beviljas er ansökan får ni kostnadsfritt tillgång till bland annat:
 - a. En professionell podcastutrustning med två mikrofoner och två hörlurar
 - b. Digital utbildning av Ångestpodden om hur man spelar in podcast
 - c. Brandingprodukter och loggor att "pimpa" utrustningen med
 - d. Jinglar att använda i podcastavsnitten

Psst! Har ni också ett koncept som ni är stolta över och vill sprida ordet om det nationellt?

Tveka inte att höra av er till oss på info@sverigeselevkarer.se så tar vi det vidare därifrån!

Podcast steg för steg:

Vill ni inte prata om psykisk hälsa men ändå starta en podd?

1. Bestäm vilket tema som er podcast ska ha, hur ofta ni ska släppa avsnitt och vad ni ska prata om
2. Avsätt budget för att kunna köpa in mikrofoner eller se om ni kan låna mikrofoner av skolan eller av någon annan aktör lokalt
 - a. Har ni inte pengar eller möjlighet att låna en mick? Låt det inte stoppa er! Elevkåren de ProCivitas spelade in sin första säsong med hjälp av ljudinspelning på en vanlig mobiltelefon
3. Kolla Youtube-videos för att hitta gratis redigeringsprogram och guider för hur ni klipper och redigerar ert första avsnitt
4. Spela in ert första poddavsnitt
 - a. Ta inspiration av Elevkåren de ProCivitas och låt medlemmarna bestämma teman för era avsnitt för att öka engagemanget för podden
5. Redigera podden i ett redigeringsprogram
6. Ladda upp podcasten där podcasts finns
7. Marknadsför er podcast för era medlemmar

Per Brahe Elevkår – Per Brahe Gymnasium

Bakgrund:

Per Brahe Elevkår i Jönköping jobbar inte bara med lobbying på skolan, utan också gentemot sina lokalpolitiker. De har stort inflytande i kommunen och har publicerats flertalet gånger i Jönköpings-Posten för deras lobbying-succéer.

Ett exempel är när studenternas utspring hotades att ställas in under pandemin. Kåren fixade en alternativ plats för utspringet där social distansering var möjlig och anordnade en namninsamling med 350 underskrifter som överlämnades till skolledningen. Tack vare elevkåren så fick glada studenter springa ut på sin studentdag!

Ett annat exempel var när kommunen planerade att bygga paviljonger på gymnasiets skolgård vilket skulle betyda att skolans traditionella utspring hade fått byta plats. Det var inte uppskattat av elevkårens medlemmar som ville att traditionen skulle bevaras. Kåren inledde då samtal med kommunen och gymnasiechefen för att protestera mot bygget. Makthavarna lyssnade och bygget ställdes in.



Höj rösten för era medlemmar steg för steg:

1. Ta reda på vem eller vilka som är beslutsfattare för det beslut som påverkar elevkåren och/eller medlemmarna
 - a. Kan till exempel vara er rektor, kommun eller skolhuvudman.
Är du osäker på vem som fattar beslutet? Fråga din rektor eller hör av dig till din verksamhetsutvecklare så hjälper vi dig!
2. Boka möte med beslutsfattaren
 - a. Ofta är kommunanställdas mailadresser offentliga på kommunens hemsida. Skicka iväg ett mail, förklara vilka ni är och vad ni vill prata om.
3. Berätta för beslutsfattarna vad era medlemmar tycker och lyssna in anledningen till deras beslut
4. Kommer ni inte överens? Försök att hitta en kompromiss som möter både er och makthavarens vilja och behov
 - a. Exempelvis som när Per Brahes Elevkår löste en plats för utspringet där social distansering var möjlig. Elevkårens medlemmar ville springa ut och kommunen ville säkerställa minimal smittspridning – Win Win!
5. Vill de inte boka in ett möte med er eller lyssnar de inte in era medlemmars åsikter? Anordna en namninsamling med så många namn som möjligt för den saken ni företräder och visa upp den för beslutsfattarna
 - a. En namninsamling är lätt att genomföra. Skriv ner vad syftet med namninsamlingen är och låt medlemmarna skriva under! För att säkerställa att varje underskrift är unik och äkta kan ni ställa er någonstans på skolan och be medlemmarna signera fysiskt
6. Lyssnar de fortfarande inte in era medlemmars åsikter? Kontakta lokala medier och berätta om vad som har hänt och om er namninsamling
 - a. Det finns alltid kontaktuppgifter till medier och journalister på deras hemsidor och de letar alltid efter dagsfärska "scoop"!

Kungsholmens Elevkår – Kungsholmens Gymnasium

Bakgrund:

Kungsholmens Elevkår i Stockholm jobbar med lobbying året runt genom deras Påverkansutskott. Ett exempel från året där utskottet kombinerade både lobbying och service var deras Klagodag. De har ett stående anonymt formulär i elevkårens Linktree som heter "Safe Space for Speaking up" dit medlemmar alltid kan inkomma med synpunkter, men ville särskilt uppmärksamma formuläret och uppmana fler medlemmarna att använda det.

Under Klagodagen kunde alla medlemmar besöka dem vid skolans entré och skriva synpunkter eller klagomål på en lapp. Kåren bjöd på godis till alla som lämnade in sina åsikter. Dessa synpunkter togs sedan upp av elevkåren för skolledningen.

Klagodagen är ett bra exempel på när en elevkår gör en insats för att öka intresset för en del av deras verksamhet, samtidigt som de skapar ett enkelt och lockande forum för sina medlemmar att uttrycka sina åsikter i. Tycker ni också att det är svårt att veta vad ni ska prata om med skolledningen eller att få medlemmarna att komma till er? Tveka inte att ta efter Kungsholmens Elevkår!



Psst! Blev ni avundsjuka när ni hörde att Kungsholmens Elevkår har ett utskott som jobbar med lobbying året om?

Missa inte vårt medlemsmaterial "starta ett utskott" som förklarar hur man gör och kontakta er verksamhetsutvecklare för support i uppstarten.

Klagodag steg för steg:

1. Bestäm tid, datum och plats för eventet
2. Bestäm vem från styrelsen som är ansvariga för att planera projektet och vilka som förväntas vara på plats och jobba under eventet
3. Marknadsför eventet till era medlemmar, t.ex. via sociala medier, affischer eller skärmar i skolan
 - a. Er skolledning borde vara intresserade av att många elever dyker upp på eventet och bidrar med sina åsikter. Tveka inte att be de hjälpa er marknadsföra eventet genom t.ex. deras plattformar eller mentorstider
4. Förbered materialet som behövs, t.ex. inköp av godis eller fika, lappar och pennor eller QR-koder till ett digitalt formulär
5. Genomför eventet och samla in medlemmarnas åsikter
6. Gå igenom lapparna/det digitala formuläret och sammanställ svaren
7. Boka ett möte med rektorn/skolledningen och presentera svaren på mötet
8. När det gått några veckor kan ni boka in ett nytt möte med rektorn/skolledningen för att uppdatera kring vad som hänt sedan senast. Uppföljning och ansvarsutkrävning är viktigt för att era medlemmars viljor ska bli verklighet!

Angered's Elevkår

– Angeredsgymnasiet

Bakgrund:

Angered's Elevkår i Göteborg är väldigt erfarna inom påverkansarbete och har en naturlig plats på sin skola. Tack vare deras goda samarbete med skolledningen och lärare blir styrelsen fortlöpande inbjudna till dialog för att framföra sina åsikter när beslut ska tas på skolan och vara med och utveckla skolan till det bättre.

Ett exempel var när gymnasiet skulle anställa en ny rektor. Elevkåren fick då vara med och intervjua de kandidater som hade sökt tjänsten som rektor. Efter intervjuerna tog de även fram sitt förslag för skolans nya rektor och framförde det till skolledningen.

Elevkåren har också god kontakt med kommunen och många tidigare och nuvarande styrelseledamöter sitter också i Göteborgs stads ungdomsfullmäktige. Ungdomsfullmäktige består av flera ungdomar från olika skolor i Göteborg som tillsammans får möjlighet att påverka kommunens nämnder, styrelser, bolag och förvaltningar.



Stärk er roll på skolan och i kommunen steg för steg:

1. Kartlägg hur er roll ser ut idag och hur ni hade önskat att den såg ut
 - a. Får ni representera era medlemmar på skolan och i kommunen idag? Vill ni göra det framåt och i så fall på vilket sätt?
2. Hör av er till relevant makthavare och beskriv er vilja och be om hjälp för att införliva den
 - a. Exempelvis om ni vill påverka er kommun mer kan ni höra av er till ordförande i utbildningsnämnden eller i kommunfullmäktige och fråga hur ni ska gå till väga
3. Lägga upp en plan för hur ni kan stärka er relation till relevant makthavare och vilka forum som ni vill representera era medlemmar i
4. Utvärdera med relevant makthavare under processen och gör anpassningar för att båda parter ska få ut så mycket som möjligt av samarbetet

Europakåren – Europaskolan Strängnäs

Bakgrund:

Europakåren i Strängnäs har bedrivit ett gediget lobbyingsarbete mot skolledningen kring parkerings-möjligheterna runt om och vid skolans område. Då många bor långa distanser från skolan eller i närliggande områden var behovet av bil väldigt stort bland eleverna vilket gjorde det till en relevant fråga för elevkåren. Speciellt då endast förstaårselever erbjuds studentboende ifall det är för långt till skolan.

Styrelsen tog därför initiativ till dialog med skolledningen och samlade till flertal möten där elevkåren lyfte deras medlemmars tillgång till parkeringsplatser. För att visa att det finns stöd för förslaget bland skolans elever samlade elevkåren in en enkätundersökning som de sedan lämnade över till skolledningen. Frågan har nu tagits över av en styrelse som fortsatt driver den. Påverkansprocesser kan ta lång tid, särskilt om frågan behöver behandlas av makthavare utanför skolans väggar, så det är viktigt att arbeta långsiktigt och inte låta frågan försvinna vid byte av styrelsen. Europakåren har ännu inte uppnått sitt mål men deras insatser är ett praktexempel på när en elevkår lyssnar in sina medlemmars behov och på ett legitimt och långsiktigt sätt arbetar för att göra det till verklighet.



Företräd era medlemmars intressen steg för steg:

1. Skapa en enkätundersökning och skicka ut den till era medlemmar
 - a. Om ni inte redan har identifierat en fråga, som Europakåren med parkeringsplatserna, kan ni skapa en allmän enkät där era medlemmar kan komma med nya förslag på saker som de tycker borde förändras på skolan
2. Skicka ut enkätundersökningen och marknadsför den för att få in så många svar som möjligt
 - a. Tips! Fråga er skolledning om de kan hjälpa er skicka ut enkäten till alla skolans elever och om skoltid, till exempel på mentorstider, kan avsättas för att besvara den. På så sätt kan ni få in ännu fler svar!
3. Samla in svaren och identifiera problemet – vad tyckte era medlemmar?
4. Bestäm vilket eller vilka frågor som ni vill fokusera på och arbeta fram potentiella lösningar
 - a. Är ni osäkra på hur man kan lösa problemet? Fråga era medlemmar!
5. Lägg upp en plan för hur ni ska driva frågorna långsiktigt och hur ni ska lägga fram det till skolledningen för att medlemmarnas vilja ska bli till verklighet
6. Boka ett möte med skolledningen/rektorn och förklara vad ni vill prata om
7. Berätta för skolledningen vad era medlemmar tycker och lyssna in deras åsikter på ämnet
8. När det gått några veckor kan ni boka in ett nytt möte med rektorn/skolledningen för att uppdatera kring vad som hänt sedan senast. Uppföljning och ansvarsutkrävning är viktigt för att era medlemmars viljor ska bli verklighet!

PS! Glöm inte lämna över underlaget och information om processen till den nya styrelsen om ni inte lyckas få igenom förslaget under er mandatperiod.

Grillans Elevkår Kungsholmen – Grillska Gymnasiet Kungsholmen

Bakgrund

Grillans Elevkår i Stockholm är en nystartad elevkår som trots det är erfarna och framgångsrika på verksamhetsområdet lobbying. Elevkåren har lyckats bedriva ett påverkansarbete på sin skola, men också för alla Grillskas gymnasieskolor över hela landet.

När Grillans Elevkår startade upp och började driva elevkåren på sin skola så märkte de att det inte fanns elevkårer på många av deras systerskolor runt om i landet. De bokade då in ett rektorsmöte med alla rektorer från deras systerskolor. På mötet förklarade elevkåren varför det är viktigt för skolorna att ha fria och självständiga elevkårer som drivs av elever, för elever. De skolor som redan hade en elevkår på sin skola fick sedan berätta vad de har gjort i sina verksamheter och vilken positiv effekt som det hade haft på deras skolor och för deras medlemmar. Genom att bjuda in till ett möte med alla skolors rektorer, även de som har en elevkår, möjliggjorde elevkåren ett kunskapsutbyte mellan skolorna kring elevdemokrati och elevers organisering.

Efter mötet identifierade Grillans Elevkår att behovet var som allra störst på två av deras systerskolor. På de skolorna hade skolledningarna avslagit ett flertal av elevernas försök till att starta upp en elevkår, även om rätten att starta upp en förening är grundlagsstadgad och inte kräver godkännande från rektor. Elevkåren har därför bestämt sig för att fokusera särskilt på just dessa två skolorna framåt och arbeta för att deras dröm ska bli verklighet. Framtiden ser ljus ut!



Påverka utanför er skola steg för steg:

1. Identifiera vilka andra skolor som är relevanta för er
 - a. Tex de andra gymnasieskolorna i din kommun eller syster-skolor runt om i landet
2. Bjud in till ett möte med skolornas rektorer, både på de skolor där det finns elevkår och på de skolor där det inte gör det
3. Planera mötet och lägg upp en dagordning för vad som ska behandlas
4. Förbered era punkter på mötet
 - a. Skapa till exempel en powerpoint där ni beskriver vad en elevkår är och vad ni bidrar med till skolan eller en lista på åtgärder som ni vill att de andra skolorna ska genomföra för att möjliggöra elevkårsorganisering på deras skolor
5. Genomför mötet i enlighet med er plan och lyssna in rektorernas frågor och åsikter
6. Utvärdera mötet och lägg upp en plan för hur ni vill arbeta framåt
 - a. Kanske identifierar ni som Grillans Elevkår några skolor där det finns ett särskilt stort behov att stötta elever som vill starta upp en elevkår? Smalna av och fokusera på dem.
7. När det gått en tid kan ni boka in ett nytt rektorsmöte där ni kan framföra ytterligare åsikter och gruppen kan uppdatera kring vad som hänt sedan senast. Uppföljning och ansvarsutkrävning är viktigt för att er vilja ska bli verklighet!
8. Lyssnar inte rektorerna på de andra skolorna på er och fortsätter stänga ner elevers försök till att starta upp föreningar? Tveka inte på att höra av er till er verksamhetsutvecklare eller info@sverige-selevkarer.se för att inleda ett tvistlösningsärende!

PS! Sveriges Elevkårers medlemsägda styrdokument "Elevkårsprogrammet" består bland annat av en rad lokala uppmaningar som beskriver hur en rektor eller skolhuvudman kan agera för att deras elever ska ges rätt förutsättningar att organisera sig i en elevkår. Missa inte att lämna över det till deltagarna på rektorsmötet!